

13.03.2006

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS

**PAR RĪCĪBAS PLĀNU LATVIJAS VALSTS UN PRIVĀTĀS
PARTNERĪBAS
VEICINĀŠANAS PAMATNOSTĀDŅU ĪSTENOŠANAI 2006.-
2009.GADĀ**

SAĪSINĀJUMI

VPP	Valsts un privātā partnerība
MK	Ministru kabinets
EUROSTAT	Eiropas Savienības statistikas birojs
DBFO	Viens no valsts un privātās partnerības veidiem, saīsinājums no angļu valodas <i>Design – build – finance - operate</i> (projektē – izveido – finansē - pārvaldi)
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Pamatnostādnes	Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādnes
Ziņojums	Informatīvais ziņojums par Latvijas Valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanu
Rīcības plāns	Rīcības plāns Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanai 2006.-2009.gadam

1. Ievads

Latvijā mērķtiecīga Valsts un privātās partnerības projektu attīstības politikas realizēšana tika uzsākta 2000.gada 20.janvārī, kad Latvijas Republikas Saeima pieņēma Koncesiju likumu. Tomēr līdz šim brīdim VPP netiek plaši realizēta un Koncesiju reģistrā ir reģistrēti 14 koncesiju līgumi ar salīdzinoši nelielām līgumcēnām, kas ir ļoti zems rādītājs, ņemot vērā milzīgo nepieciešamību pēc investīciju projektiem Latvijā. Mazajai VPP projektu izplatībai tautsaimniecībā ir vairāki cēloņi, būtiskākie – pieredzes trūkums šādu projektu realizācijā un vispārīgais zināšanu trūkums par VPP.

Lai novērstu šīs problēmas, Ministru kabinets 2005. gada 22.martā ar rīkojumu Nr. 188 apstiprināja politikas plānošanas dokumentu „Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādnes”, kas nosaka valdības politiku, pamatprincipus, mērķus un prioritātes valsts un privātās partnerības izmantošanas veicināšanā. Pamatojoties uz šo politikas dokumentu, Ministru kabinets 2005.gada 16.novembrī apstiprināja Ministru kabineta rīkojumu Nr. 736 „Par Rīcības plānu Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanu 2006.- 2009. gadā”.

Pamatojoties uz MK rīkojumā Nr.736 "Par Rīcības plānu Latvijas Valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanai 2006.-2009.gadā" 2.punktu, Ekonomikas ministrija ir sagatavojusi informatīvo ziņojumu par Rīcības plānu Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanai 2006.- 2009.gadā.

Ziņojumā tiek aprakstīti Rīcības plāna īstenošanas rīcības virzieni un veikto pasākumu kopums Pamatnostādņu īstenošanā. Ziņojumā tiek apkopota arī informācija par Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas rīcības plāna īstenošanu arī no nozaru ministrijām.

2. RĪCĪBAS PLĀNA ĪSTENOŠANAS VIRZIENI

Rīcības plāns ir uzskatāms par integrālu pamatnostādņu īstenošanas priekšnosacījumu. Ņemot vērā Pamatnostādņēs noteikto, Ministru kabinets 2005. gada 16.novembrī apstiprināja „Rīcības plānu Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanai 2006.-2009.gadam”, nosakot sekojošus rīcības virzienus VPP veicināšanai:

- VPP procesā iesaistīto institūciju un organizāciju darbības koordinēšana;
- VPP izpēte nozaru griezumā;
- VPP procesu veicinošu instrumentu izveide;
- Tiesiskā ietvara sakārtošana;
- VPP izpratnes un zināšanu pilnveidošana.

Izvērtējot Rīcības plāna īstenošanu, ir jāņem vērā tas, ka 2006.gada valsts budžets Saeimā tika pieņemts jau 2005.gada 20.oktobrī, kamēr Rīcības plāns pamatnostādņu īstenošanai Ministru kabinetā tika apstiprināts tikai 2005.gada 16.novembrī. Sekojoši, Ekonomikas ministrijas rīcībā 2006.gada budžetā nav pieejami līdzekļi Rīcības plānā norādīto aktivitāšu realizācijai.

Līdzšinējā Pamatnostādnēs un Rīcības plānā minēto aktivitāšu realizācija ir īstenota, izmantojot Ekonomikas ministrijas un LIAA rīcībā esošos resursus.

3. VEIKTO PASĀKUMU KOPUMS RĪCĪBAS PLĀNA ĪSTENOŠANĀ

3.1. VPP procesā iesaistīto institūciju un organizāciju darbības koordinācija

Sekojošais rīcības virziens ietver divus uzdevumus, kuru realizēšana plānots uzsākt šajā gadā. Pirmkārt, valsts pārvaldes iestāžu atbildības un lomas analīzi VPP procesa ietvaros paredzēts uzsākt 2006.gada 2.ceturksnī. Otrkārt, VPP Konsultatīvās Padomes izveide tiek plānota 2006.gada 2.ceturksnī.

3.2. VPP izpēte nozaru griezumā

Tautsaimniecības nozaru analīzi VPP skatījumā, identificējot piemērotākos sektorus VPP projektu norisei, un identificējot VPP modeļa piemērotību reģionālās attīstības kontekstā plānots uzsākt 2006.gada 2.ceturksnī.

3.3. VPP procesu veicinošu instrumentu izveide

Tiek paredzēts izstrādāt VPP projektu vadības cikla metodoloģiju, un veikt tās regulāru precizēšanu, kā arī izstrādāt VPP projekta tipveida līgumu. Darbu paredzēts uzsākt 2006.gada 2. ceturksnī.

Rīcības plāns paredz, ka laika posmā no 2006.-2009.gadam tiks veikti priekšizpētes 12 potenciāliem VPP projektiem to finansēšanas modeļa piemērotības izvērtēšanai. Lai arī VPP finansējuma atbalstu VPP pilotprojektiem plānots uzsākt 2007.gadā, vairāku VPP projektu priekšizpēte 2005.gadā tika veikta esošo budžeta finansējuma ietvaros.

LIAA no iestādes pieejamiem budžeta līdzekļiem ir veikusi piecu potenciālo VPP projektu izvērtējumu. 2005.gada 13.oktobrī LIAA tika parakstīti pieci sadarbības līgumi ar četrām pašvaldībām par VPP projektu izstrādes uzsākšanu valsts un pašvaldību sektorā. Konkursa kārtībā tika izvēlēti pašvaldību iesniegtie pilotprojekti, kuru īstenošanā varētu tikt izmantota VPP: Salaspilī – mājokļu būvniecība ar sociālajiem dzīvokļiem; Cēsīs - jaunas pirmskolas izglītības iestādes būvniecība; Jēkabpilī - siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija; Cēsīs - pilsētas ielu rekonstrukcija un remonts; Ogrē - Mākslas skolas renovācija. Šobrīd šo projektu īstenošanā tiek veikts darbs pie juridisko dokumentu izstrādes.

LIAA, veicot augstākminēto projektu izpēti, ir secinājusi ieguvumus pašvaldībai:

- Optimāla risku sadale starp pašvaldību un privāto sektoru;
- Uz gala rezultātiem vērstu specifiskāciju izmantošana;
- Līguma ilgais darbības termiņš jeb dzīves cikla izmaksu optimizācija;
- Darbības novērtējums un motivācija;
- Konkurence;
- Privātā sektora vadības prasmes;
- Būvniecības izmaksu ekonomija;
- Būve kļūst par pašvaldības īpašumu pēc VPP līguma termiņa beigām.

Savukārt privātā partnera interese: komercdarbības nodrošinājums (līdz 30 gadiem) un iespēja praktizēt līdzīgu projektu īstenošanu citās pilsētās/ rajonos.

Augstākminētos secinājumus ar to izvērstu skaidrojumu LIAA plāno iestrādāt VPP projektu vadības metodoloģijā.

Apkopojot informāciju, kas saņemta no nozaru ministrijām, vairākas ministrijas vai tās pārraudzībā esošās iestādes plāno vai realizē sekojošus VPP projektus:

- **Satiksmes ministrija:** Ir uzsākta VPP iespēju izvērtēšana autoceļu nozarē un potenciālo VPP projektu apzināšanā. Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka apstiprinājusi finansējumu 145000 eiro apjomā VPP iespēju izvērtējumam autoceļu nozarē, kas paredz likumdošanas, finansēšanas modeļu, piemērotāko VPP

formu analīzi, ieguldījumu atdeves novērtējumu un iespējamo risku izvietojumu. Satiksmes ministrija izvēlējusies 5 iespējamus VPP projektus, no kuriem VPP eksperti izvēlēsies pilotprojektu un sagatavos rekomendāciju tā realizēšanai. Sadarbībā ar ERAB otrā etapā tiks izstrādāta VPP konkursa iepirkuma dokumentācija. Paredzams, ka konsultanti darbu uzsāks 2006.gada februāra mēnesī. Potenciālie VPP projekti un to plānotās būvniecības izmaksas ir: A4 Baltezers – Saulkalne (19 km) - 90.00 milj.Ls; A7 Rīga – Ķekavas apvedceļš (15.9 km) – 75 milj. Ls; A10 Priedaine – Sloka (19.4 km) – 90 milj. Ls; A8 Rīga – Jelgava (40.7 km) – 180 milj. Ls; E22 Rīgas apvedceļš – Koknese (75 km) – 110 milj. Ls (otrās brauktuves izbūve); Satiksmes ministrija uzsākusi Latvijā pirmās automaģistrāles valsts galvenā autoceļa A2 posmā Rīgas apvedceļš – Sēnīte (25 km) konceptuālā risinājuma un VPP modeļa izmantošanas izvērtējuma sagatavošanu. Plānotās būvniecības izmaksas 120 milj. Ls. VPP darba koordinēšanai un veicināšanai izveidotas VPP darba grupas.

- **Iekšlietu ministrija:** Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra sēdē (prot. Nr.77., 47.§) tika apstiprināts Informatīvais ziņojums par Ventpils pilsētas un rajona policijas pārvaldes nodrošināšanu ar darbam piemērotām telpām. Saskaņā ar augstākminēto protokollēmumu Iekšlietu ministrijai pēc Publisko iepirkumu likuma spēkā stāšanās īstenot Ventpils pilsētas un rajona policijas pārvaldes administratīvā kompleksa būvniecības pilotprojektu atbilstoši VPP DBFO modelim, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā noslēdzot ilgtermiņa līgumu uz 20 gadiem.
- **Kultūras ministrija:** 2005.gadā valsts aģentūra „Jaunie „Trīs brāļi”” ir veikusi priekšizpēti atbilstošu VPP formu piemērošanai Akustiskās koncertzāles, Laikmetīgā mākslas muzeja, Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta īstenošanai.
- **Vides ministrija:** Vides ministrija 2005.gada augustā iesniedza Eiropas Komisijai investīciju projekta pieteikumu ”Ventpils siltumapgādes sistēmas attīstība (Gaisa kvalitātes uzlabošana Ventpīlī).

Plānotās projekta aktivitātes:

1. Ventpils pilsētas abu krastu siltumapgādes sistēmu savienojuma izbūve;
2. Ventpils koģenerācijas stacijas būvniecība.
3. Sagaidāmie rezultāti:
 1. 1200 t mazāk SO₂ emisijas;
 2. 148 GWh/gadā (uz vietas) ražotā elektrība;

3. 19 GWh/gadā mazāk Rīgā ražotas elektrības zaudējumi.

Projekta kopējās izmaksas paredzētas 81,3 milj. EUR apmērā, no kuriem 48,0 milj. EUR attiecināmās izmaksas, bet 33,3 milj. EUR neattiecināmās izmaksas.

Projekta "Ventspils siltumapgādes sistēmas attīstība (Gaisa kvalitātes uzlabošana Ventspilī pieteikumā ir paredzēts, ka projekta īstenošanai ir plānot piesaistīt investoru (privāto), kuram piederētu līdz 49 procentiem no atbalsta saņēmēja – SIA "Ventspils ENERGO" kapitāla daļām.

3.4. Tiesiskā ietvara sakārtošana

Atbilstoši Pamatnostādnēm un Rīcības plānam, tika paredzēts izstrādāt un iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā ES direktīvām atbilstošu likumprojektu „Koncesiju likums” un saistošos MK noteikumu projektus. 2006. gada 7.februārī likumprojekts „Koncesiju likums” tika apstiprināts Ministru kabinetā. Darbs pie piekrītošo Ministru kabineta noteikumu projektu izstrādes uzsākts 2005.gada 4. ceturksnī, izstrādājot MK noteikumu projektu „Par kārtību, kādā veicami finanšu un ekonomiskie aprēķini” un metodiku „Kārtība, kādā tiek veikti finanšu un ekonomiskie aprēķini, lai pieņemtu lēmumu par koncesijas līguma slēgšanas tiesību iegūšanas procedūras uzsākšanu”, kuru prezentācija notika 2006. gada 2. februārī. Notiek darbs pie pārējo noteikumu izstrādes.

Tiek paredzēts 3 mēnešu laikā no Koncesijas likuma pieņemšanas Saeimā izstrādāt informatīvo materiālu par jauno Koncesiju likumu.

Tiek paredzēts katru gadu līdz 31.decembrim sagatavot ziņojumu un iesniegt EM par identificētajiem administratīvajiem šķēršļiem VPP projektu realizācijai, kā arī nepilnībām un normatīvajos aktos (nozaru griezumā), kas kavē šādu projektu realizāciju.

Tiek plānots sagatavot informāciju par VPP projektu ietekmi uz valsts budžetu un parādu. 2006. gada 27.janvārī atbildīgajām institūcijām nosūtīta uzaicinājuma vēstule piedalīties darba grupā minētā jautājuma risināšanai. Pirmā sanāksme notiks 2006.gada 8. martā. Darba grupa vadīsies no EUROSTAT 11.02.2004 lēmuma „Valsts un privātās partnerības traktējums (*Treatment of public-private partnerships*)”, kā arī analizēs tā ietekmi uz VPP projektu realizāciju un uzskaiti budžetā/parādā un statistikā.

3.5. VPP izpratnes un zināšanu pilnveidošana

Ir uzsākts darbs pie vienotas mājas lapas izveides internetā par VPP, kurā būtu apkopota visa informācija - skaidrojošie materiāli, normatīvie akti, metodoloģija un vadlīnijas, tipveida dokumenti,

aktualitātes, situācijas raksturojums, informācija no ārvalstīm, aktuālākās saites.

2006.gadā tiek plānots organizēt informatīvos seminārus publiskajām institūcijām par VPP projektu vadības cikla metodoloģiju un tipveida dokumentiem, kas ir nepieciešami VPP projektu sagatavošanai.

Tiek paredzēts 2006.gada rudenī izstrādāt VPP komunikāciju stratēģiju, un atbilstoši VPP komunikāciju stratēģijā noteiktajam, uzsākt VPP komunikāciju stratēģija minētos uzdevumus pasākumus.

4. NOBEIGUMS

Nākamais informatīvais ziņojums par Rīcības plānu Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanai 2006.-2009.gadā, saskaņā ar MK rīkojuma Nr.736 "Par Rīcības plānu Latvijas Valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanai 2006.- 2009.gadā" 2.punktu, tiks iesniegts līdz 2007.gada 1.martam.

Ekonomikas ministrs

A.K.Kariņš

2008.05.16. 16:33

1541

Pārups,

Andris.Parups@em.gov.lv, 7013045